

Mestno novica.

Razni duhovni v Clevelandu očitajo mestni vladi, da tri pi grešne hiše in jih ne preganja.

—Duhovni razpir ver in prepričanost so na svojem sestanku potrdili načelnika clevelandске mestne policije kot dobrega načelnika in ga priporočili županu, da ga še nadalje obdrži. Toda zajedno so duhovni nastopili proti mestni vladi in proti posameznim policistom, ki trpijo "grešne hiše" v Clevelandu, kjer se vzgaja umor, rop in zločini, in da policija ve za te razmere, pa jih neče zadušiti. Rev. Birney, župnik ene najbogatejših cerkvi v Clevelandu, se je izjavil, da je Cleveland "močvirje zločinov ponočnega življenja". Župan Davis se je zategadelj razjezil in pozval duhovna Birneya, da dokaže svoje trditve. Rev. Birney se je izjavil, da je v Clevelandu "na tisoče zverin močvirja, ki prežijo na svoj plen, in da je mestna vlada odgovorna, da to močvirje in zverin v njem eksistira". Župan Davis je takoj pozval Rev. Birneya, naj mu prinese "imena teh zverin", da jih bo poznal in pravično obsodil. Ko je Rev. Birney slišal o tem, se je izjavil, da ni mislil tako, in da ne more tega narediti, pač pa da mora vsakdo vedeti, da je Cleveland v moralnem pogledu "jako pregrešen". Direktor javne varnosti, Mr. Sprosty, se je izjavil, da ti duhovni mnogokrat govoričijo trapatije, katerih sami ne poznajo, in da sanjajo o stvarih, katerih v resnici ni.

—V našem uredništvu imamo še par stenskih koledarjev, katere razdelimo onim, ki se za nje oglašajo.

—V doljem delu mesta ne bodejo smeli več razbijati ceste tekom dneva. Vsako delo se mora narediti ponoči in mora biti zjutraj usmrtil. Za lanskil zločin je bil obsojen tedaj na 3 leta zapor.

—Nova mestna elektrarna se izplačuje, tako se je izjavil tudi novi komisar mestne elektrarne, Mr. Davis. Republikanska stranka je trdila, da se mestna elektrarna ne izplačuje, toda pokazal se je lep dobiček, tako da bodejo raztegnili napeljava mestne razsvetljave.

—V novi mestni hiši, bodejo porabili za \$14.960.16 dragocen preprogi in zastore.

—Dr. Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ imajo 30. aprila t. l. svoj zabavni večer v Birkovi dvorani.

—V soboto, ob 6. zvečer pride predsednik Wilson v Cleveland. Odklonil je slavnostni banket, katerega so nameravali prirediti, in bo raje večerjal v hotelu. Ob 8. zvečer bo govoril v Grays Armory. V njem pride njegova žena, tajnik Tumulty, zdravnik dr. Grayson, 6 tajnih policistov, dva stenografa in en telegrafist. Predsednik Wilson ostane preko nedelje v Clevelandu.

—V Goodrich House je imela Liga za splošen svetoven mir v ponedeljek zborovanje. Na vrsto je prišel tudi slovanščini govornik, ki je z ostrimi besedami bilal postopanje Avstrije in Nemčije napram raznim narodom, katere so zaslužili v svojih državah. Navzoče ameriško občinstvo je navdušeno ploskalo govorniku. Da pri takih razmerah ni bilo "govorila o miru", je seveda umevno.

—V pokoj je šel B. F. Horner, generalni agent Nickel Plate železnice v Clevelandu. Od leta 1883 je opravljal neustanno službo v našem mestu. Horner je 70 let star in se

trebščine, povedo, da so videli njegov oglas v našem listu. Za tako sodelovanje naročnikov se pristočno zahvaljujemo. Oni pomagajo s tem k napredku lista.

—Mestni svet je v ponedeljek sprejel resolucijo, glasom katere morajo vsi mestni delavci biti plačani najmanj \$2.50 na dan. Dosedaj so uživali to dobroto samo oni delavci, ki so bili upošljeni pri mestnih zgradbah, toda ne pod mestnim vodstvom. Nova odredba se tiče vseh delavcev (laborers) ki delajo za mesto. Toda župan Davis se je izjavil, da bo mesto raditvega potrebovalo \$250.000 več na leto, in kakor hitro dobi mesto ta denar, se bo delavcem pričela izplačevati nova plača. Kakor znano, je mesto Cleveland v precejšnih finančnih zadregah.

—Resolucija v mestnem svetu, da se šolski otroci prevažajo na mestni cestni železnici prosti od transferja, je propadla. Komisar za cestne železnice, bivši sodnik Sanders, se je izjavil, da to nikakor ni mogoče.

—Postava se je masčevala nad prijateljskimi in prijatelji pokojne Dolores Evans alias E. Myers, ki je bila umorjena. Dotični uslužbenec v hotelu Perry, ki je usodopolno noč oddal sobo Bianchetti in Dolores Evans, je bil zato kaznovan \$500 globe in 90 dni zapor. Prijateljica umorjene, Clara Dille, je dobila eno leto zapor, zakaj, sama ne ve. George Pierce, ki je s Clara Dille za eno noč najel eno sobo v dotičnem hotelu za eno noč, je dobil eno leto zapor in \$500 kazni. Vsi so se pritožili. Postava se masčuje nad onimi, ki niso zakrivilj umora, dočim se morilec v ječi godi dobro, dobiva obiske raznih žensk, fina jedila, časopise, itd. Italijani so zbrali \$7000 za njegovo obrambo.

—Anton Mikolič, ki je lamsko poletje streljal na Rozi Dule, se je v Mensfield zaporu večeraj zjutraj usmrtil. Za lanskil zločin je bil obsojen tedaj na 3 leta zapor.

—V soboto, ob 6. zvečer pride predsednik Wilson v Cleveland. Odklonil je slavnostni banket, katerega so nameravali prirediti, in bo raje večerjal v hotelu. Ob 8. zvečer bo govoril v Grays Armory. V njem pride njegova žena, tajnik Tumulty, zdravnik dr. Grayson, 6 tajnih policistov, dva stenografa in en telegrafist. Predsednik Wilson ostane preko nedelje v Clevelandu.

—V Goodrich House je imela Liga za splošen svetoven mir v ponedeljek zborovanje. Na vrsto je prišel tudi slovanščini govornik, ki je z ostrimi besedami bilal postopanje Avstrije in Nemčije napram raznim narodom, katere so zaslužili v svojih državah. Navzoče ameriško občinstvo je navdušeno ploskalo govorniku. Da pri takih razmerah ni bilo "govorila o miru", je seveda umevno.

—V pokoj je šel B. F. Horner, generalni agent Nickel Plate železnice v Clevelandu. Od leta 1883 je opravljal neustanno službo v našem mestu. Horner je 70 let star in se

Pravice narodov.

Ameriška vlada je prva boriteljica za mednarodno pravico vsakega posameznega naroda.

Washington, 24. jan. Ameriška konferenca, ki je sestavljena iz 105 članov, izbranih izmed 21 ameriških republik, namerava izdati nov proglas neodvisnosti posameznih narodov, katere neodvisnost in individualnost je bila tako bridko kršena od narodov, ki se sedaj nahajajo v vojni. Mednarodne pravice je prva kršila Nemčija, ko je padla nad Belgijo, ne da bi Belgiji napovedala vojno in ne da bi Belgija na kak način razžalila Nemčijo. Ta mednarodni odbor za obrambo pravic posameznih narodov izjavlja, da bi morali vsi nevtralni narodi priti Belgiji na pomoč, ko je bila napadena od Nemcev, ker če je en narod, ki je miroljuben in nima sovražnosti z nikomur, napaden od drugega naroda, tedaj se mora vsak narod bati za svojo svobodo in samostalnost, če ne bo mednarodnih postav, ki bi prepovedale enakod postopanje. Mednarodna konferenca za neodvisnost narodov izkazuje pet točk, ki so posebno vitalne za obstoj vsakega naroda. Te točke se glasi: 1. Vsak narod ima pravico, da eksistira, toda noben narod nima toliko pravice, da bi se vmešaval v posle druge države. 2. Vsak narod ima pravico do neodvisnosti, t. j. da ima pravico preskrbeti vse za srečo in boljši obstanek svoj. Pri tem pa seveda noben narod ne sme s vtikati v razmere drugih narodov. 3. Vsak narod ima svoje postavne in te postavne mora spoštovati vsak drug narod, in vsak narod ima svoje posebne pravice, kakor se posebno trdi v ustavi Zjed. držav, "da se zavzame med silami zemlje posebno in enako stališče, do katerega je narod po naravnih in božjih postavah opravičen, kajti vsi narodi so ustvarjeni enako, in vsem možen so podeljene od stvarnika gotove pravice, da so med temi pravicami življenje, svoboda in enakopravnost ter prizadevanje biti srečen, najbolj poglavitne. 4. Vsak narod ima pravico do ozemlja gotovih mej, in da dela postavno v teh krajih, in vse osebe, ki se nahajajo v takem okrožju enega naroda, morajo poslušati postavne dotičnega naroda, dokler so pravice in postene. 5. Vsak narod si mora garantirati svoje pravice s pomočjo drugih držav, in kadat so pravice enega naroda razžaljene od drugega naroda, tedaj je dolžnost ostalih narodov, da prisostvijo razžaljenemu narodu na pomoč.

je boril v civilni vojski. Njegovo mesto prevzame John C. Callaghan iz Chicago.

—Policijski nadzornik Shattuck se je izjavil, da je izbral 350 policistov, ki bodejo še posebno varovali predsednika Wilsona, ko se bo mudil v Clevelandu. Policija bo naredila špalir od Union depot do Hollenden hotela, kjer bo predsednik ostal preko noči.

—Salooni v državi Ohio so poceni. Državna licenčna komisija naznanja, da je država Ohio opravičila do 180 več saloonov, kakor jih ima sedaj. Baje so ljudje mnogo opustili pijačo, zato se novi krčmarji bojijo oprijeti krčmarskega posla. V Columbibus n. pr. je na razpolago 52 saloonov, toda nihče se ne zneni, da bi vložil prošnjo za saloon.

—Policijski nadzornik Shattuck se je izjavil, da je izbral 350 policistov, ki bodejo še posebno varovali predsednika Wilsona, ko se bo mudil v Clevelandu. Policija bo naredila špalir od Union depot do Hollenden hotela, kjer bo predsednik ostal preko noči.

—Salooni v državi Ohio so poceni. Državna licenčna komisija naznanja, da je država Ohio opravičila do 180 več saloonov, kakor jih ima sedaj. Baje so ljudje mnogo opustili pijačo, zato se novi krčmarji bojijo oprijeti krčmarskega posla. V Columbibus n. pr. je na razpolago 52 saloonov, toda nihče se ne zneni, da bi vložil prošnjo za saloon.

Boji v zraku.

Amsterdam, 25. jan. Nemi se je polotil angleških vojnih krogov radi najnovejših nemških zrakoplovov, ki so znani pod imenom "Fokker". Ti zrakoplovi, ki plovejo lahko tudi na vodi, so oboroženi s štirimi brzostrelnimi topovi, imajo silno močne jeklene oklope in razvijejo hitrico 110 milj na uro, kadar so v zraku. Včeraj je en tak nemški zrakoplov priplul nad angleško pristanišče v Dover, in oddelek angleških zrakoplovov ter vsi topovi v Doverju so pričeli streljati proti nemškemu monsturu. Nemci nameravajo uničiti angleško pomorsko pristanišče Dover, kjer se zbirajo transportne ladije za prevoz vojakov v Francijo in v Sredozemsko morje. Nemci poročajo, da so njih bombe, zagnane iz zrakoplovov, povzročile velik ogenj v Doverju.

Franciozi nad Metzom. Pariz, 25. jan. Oddelek 24 francoskih zrakoplovov je večeraj bombardiral nemško trdnjavo Metz. Francozi ne poročajo ničesar o uspehu, dočim pravi nemško uradno poročilo, da so Francozi poskušali skofovo palačo in ineko bolnišnico. Nadalje je oddelek 30 francoskih zrakoplovov napadel bulgarsko taborišče v Bitolju in Gievglu, kjer so zagnali francoski zrakoplovec nad 200 bomb in povzročili ogrotno škodo. Vsi zrakoploveci so se nepoškodovani vrnili.

Avstriji v Albaniji. London, 24. jan. Avstrijska armada je zavzela albansko mesto Skader, katero je zadnje čase pripadalo Črnogorcem. V mestu se je nahajala srbska posadka, ki se je pa ob prihodu Avstrijcev umaknila. Zajedno je avstrijska armada zavzela Podgorico, Nikšić, Danilovgrad, Bulgarske in avstrijske čete skupno so zasedle Berat, jako važno mesto v Albaniji, severovzhodno od Avlone, katero mesto imajo zasedeno laške čete.

Za Albanijo. London, 25. jan. Med laskimi četami in avstrijskimi bo v Albaniji gotovo prišlo do spopada, če bodejo korakali Avstriji naprej proti Avloni. Poroča se tudi, da se druge avstrijske čete gibljejo proti Draču, kjer stoji albanske čete pod zapovedništvom Easad paše, ki je albanski vladar, in ki bo prisiljen napasti Avstrije. Avstrijsko uradno poročilo trdi, da Črnogorci odkladajo orožje in dr prebivalstvo ni sovražno.

Angleži v Franciji. London, 25. jan. Uradno se poroča, da so angleški sapetji eksplozirali veliko mino pod nemškimi strelnimi jarki, ki je povzročila Nemcem veliko škodo. Tudi nemška artilerija pri Ypresu je bila prisiljena, da umolkne. V okolici Arrasa so Francozi odbili tri nemške napade.

Rusi v Perziji. Berolin, 24. jan. Iz Carigrada se poroča: Iz Bagdada prihajajo poročila, da se je združilo mnogo stotin perzijskih rodov, da se borijo z Rusi, ki pridirajo čimdalje bolj v notranost Perzije. Med Sengur in Essar Arhad se bori 6000 teh divjih ljudi proti Rusom. Poglavar divjih rodov Nisam Saltane je zbral okoli 10.000 vojakov, s katerimi se je napotil proti Rusom. Ta poglavar je užival vojaško vzgojo v Nemčiji. Govori se, da je napovedal vojsko Rusom in Angležem.

Rusi osvoje Sultanabad. Petrograd, 24. jan. Vojni urad je izdal sledeče sporočilo:

Novice iz bojišča.

Južno od Hamadana je skušal sovražnik napredovati proti Kandahan, toda je bil vržen nazaj. Naše čete so osvojile mesto Sultanabad, 60 milj južno od Hamadana, odkoder je pobegnil nemški konzul.

Avstriji ob Jadranskem morju. London, 24. jan. Avstrijsko uradno poročilo se glasi: Po mnogih krajih države se Črnogorci udajajo. Na severovzhodni fronti se je udalo 1500 Srbov. Naše čete so zasedle Dulčin in Bar ob Jadranskem morju. Nadalje pravi brzjavka iz Dunaja, da se Črnogorci sicer niso udali, toda večina njih armade ni več zmorna, da bi se bojevala. Devet desetih črnogorske artilerije je že v avstrijskih rokah in Črnogorci tudi nimajo več pristanišča, da bi importirali orožje, ker je luka Bar že zasedena od Avstrijcev. Črnogorski ministri predsednik Mišković se je večeraj izjavil, da bo izdal črnogorski kralj razglas, v katerem bo razložil, zakaj je sklenil s Avstriji premirje. Povdarja se, da je bilo premirje sklenjeno, da si pridobijo Črnogorci časa za nadaljni odpor. Črnogorci so morali dobiti odpočitek, ko je bila gora Lovčen zavzeta, da bi se združili s Srbi in utrdili Skader, kjer bi se lahko dalj časa branili.

Zadnji up Črnogorcev. Rim, 24. jan. Mnogo ubežnikov iz Črnogore in Albanije je došlo v Brindisi in Rim, med njimi 60 srbskih državnih poslancev. Med ubežniki je tudi Emilio Vitta, načelnik francoskih sirotišnic, ki je bil poslan v Albanijo, da reši srbske otroke. Vitta se je peljal iz laškega pristanišča Bari na parniku, ki je bil samo 200 sežnjev oddaljen od mesta, kjer je nek avstrijski submarin torpediral laski pamik Brindisi. Na potopljenem parniku Brindisi je bilo 1.000.000 frankov v zlatu, velikanske množine hrane in streljiva. Črnogorci so s teškim srcem pričakovali tega parnika, ker s stvarmi, ki jih je vozil ta parnik, bi se lahko pripravili na dolgo obrambo. Toda s torpediranjem tega parnika je odšla zadnja črnogorska nada.

Obtožbe proti Črnogorskemu kralju. London, 25. jan. Ameriška komisija, ki se je mudila dalj časa v Srbiji in Črnogori, da je pomagala ondodnemu prebivalstvu, je dobila na razpolago mnogo dokazov proti črnogorskemu kralju, da je ravnal izdajalsko proti svojemu narodu. Mr. Bakeman in Mr. Strong, oba ameriška komisarja, ki sta pravkar dospela v Rim, sta podala ameriškemu poslaniku v Rimu popolnoma verodostojno izjavo, ki obtožuje Črnogorskega kralja kot neprijatelja naroda. Izjava se glasi: Zavezniki z velikimi žrtvami in trudom pripravljajo v pristanišče San Juan di Medua cele gore živil, streljiva in obleke ter denarja za Črnogorce. Pristanišče San Juan di Medua je popolnoma varno proti vsakim napadom. Toda Črnogorski kralj ni hotel poslati po ta živila in streljiva, pač pa smo v bitki pri Tigrisu padlo 3000 Angležev. Skupne zgube Angležev, zajedno z mrtvimi, ranjenimi in ujetimi znašajo 6000.

Angleži poraženi v Aziji. London, 25. jan. ob reki Tigris je bila poražena angleška armada pod generalom Aylmerjem, ki je s posebno armado hitel na pomoč angleški armadi, ki se nahaja obkrožena od Turkov pri Kut-el Amara. Iz turškega uradnega poročila se posnema, da je v bitki pri Tigrisu padlo 3000 Angležev. Skupne zgube Angležev, zajedno z mrtvimi, ranjenimi in ujetimi znašajo 6000.

Rusi na Kavkazu. London, 25. jan. Ruska armada je pri Erzerumu silno porazila Turke. V dvadnevni

ne odnehamo. Borili se bodedo do zadnjega moža. In potem je kralj potegnil meč in dejal: S tem umrem. Ko je padla gora Lovčen v avstrijske roke, je dejal črnogorski kralj: En sam mož bi lahko mranil to goru proti tisočim sovražnikom, toda mi nismo imeli nobene hrane, ne streljiva, kakor so ga zavezniki obljubili. Kar se tiče Italije, je mnogo pomagala Črnogorcem in Srbom.

Zavezniki pokupili žito. London, 24. jan. Francosko-angleška družba je pokupila vse žito, kar ga je imela Rumunija na razpolago za transport. Tega žita je 80.000 železniških voz, za kar je plačala družba \$50.000.000. Zavezniki so žito pokupili, da ga ne bi mogli eksportirati v Avstrijo in Nemčijo.

Avstrija pleni premoženje. Berolin, 24. jan. Avstrijski uradni listi prinašajo naznani, da je Avstrija zaplenila premoženje vseh avstrijskih Srbob, ki so avstrijski državljani, in katero premoženje znaša 53 milijonov kron.

Srbija ni premagana. Otok Krk, 22. jan. Srbski ministri predsednik Pašić se je izjavil napram časnikarskim poročevalcem sledeče: Srbija je hvaležna zaveznikom za vsa njih dejanja, ki so ji skazali tekom krvavih bojev. Srbija ne bo zginila, dokler ostane še en deucat Srbob, ki bodejo znali držati puško. Lahko je osvojiti srbsko zemljo, ki je majhna, toda srbskega duha za svobodo in neodvisnost ne morete osvojiti ali premagati. Noben narod na svetu, kar jih pomni zgodovina, ni prestal bolj bridkihkušenj in trpljenja za svoj obstanek, kakor srbski narod. Petsto let nas je davil Turek, in po petsto letih smo se dvignili nad Turka in ga slavno premagali, naka smo začeli uživati svobodo. In v balkanskih vojskah se je znova pokazalo, da smo hrabrejši od Turkov, ki je bil desetkrat močnejši od nas. Odvzeli smo mu toliko ozemlja, kolikor smo ga sami prej imeli. In zmuceni po dvestoletnem boju je prišla nad nas tretja vojska. Usvla se je avstrijska soldateska nad naš narod, in trikrat smo slavno porazili avstrijsko armado, dasi je bila številnejša od naše. Pozneje pa smo dobili na vrat Turke, Bulgare, Nemce in Avstrije. Nad poldrugi milijon mož se je vrglo na srbsko armado, ki je štela komaj 150.000 mož. Taki sili smo se morali udati, seveda po trdovratnem odporu. Toda ne ve se, kaj usoda prinese. Jutri ali v dveh mesecih, ali v dveh letih, bo srbska svoboda zopet zasijala. Narod, ki ljubi svobodo, svojo očetnjo in jezik, se ne more premagati.

Louisiana mokra. New Orleans, La. 25. jan. Včeraj se je vrislo po Louisiana splošno glasovanje za mokro ali suho. Mokri so zmagali z večino 30.000 glasov po celi državi.

Angleži poraženi v Aziji. London, 25. jan. ob reki Tigris je bila poražena angleška armada pod generalom Aylmerjem, ki je s posebno armado hitel na pomoč angleški armadi, ki se nahaja obkrožena od Turkov pri Kut-el Amara. Iz turškega uradnega poročila se posnema, da je v bitki pri Tigrisu padlo 3000 Angležev. Skupne zgube Angležev, zajedno z mrtvimi, ranjenimi in ujetimi znašajo 6000.

Rusi na Kavkazu. London, 25. jan. Ruska armada je pri Erzerumu silno porazila Turke. V dvadnevni

bitki je padlo nad 8000 Turkov, dočim so jih Rusi 2000 zajeli. Rusom je padlo v roke mnogo streljiva in strelnih pušk. Turška armada beži južno od Erzeruma. Rusi so dosedaj napredovali za 75 milj na turško ozemlje.

Nemška ofenziva v Belgiji. London, 25. jan. Na meji Belgije so pričeli Nemci z ofenzivo, in grom stoterih topov naznanja, da nameravajo Nemci zopet priti do Calaisa, kamor so skušali že trikrat prodreti. Zavezniki imajo tu napokopčene silne množine streljiva. Pri St. Nueville se je Nemcem enkrat posrečilo priti v francoske strelne jarkove, toda Francozi so kmalu potem vrgli Nemce iz svojih postojank. Za fronto zaveznikov pa so nemški zrakoplovi bombardirali Dunkirk. Pet oseb je bilo ubitih od bomb.

Na Balkanu. Iz Dunaja se ne poroča o nobenih bojih črnogorske armade z avstrijsko. Črnogorski kralj je došel s svojo družino v Lyons, Francija. Avstriji poročajo, da Črnogorce razorojujejo. Zavezniki zrakoplovi so ponovno napadli z bombami Bitolj in Gievgl in poročajo, da je bilo pri tem napadu ubitih kakih sto oseb v obeh mestih.

Nemški kaiser postaran. London, 25. jan. Dopolnik Daily Maila poroča iz Nisa, da je videl kaiserja v Nisu, ko je prišel obiskat bulgarskega kralja. Kaiser je dobil odkar se vrši vojska že popolnoma sive lase in zgleda najmanj deset let stareji kot pred vojsko, piše dopisnik, ki je stal blizu cesarja. Nepristano je imel robec na vratu, v katerega je kihal in kašljal. Robec je bil rdeč, in na sredi je bila vsita velika zvezda s turškim polmesecem.

Švedska nevtralna. Stockholm, Švedska, 25. jan. Pri otvoritvi švedskega parlamenta so razni govorniki povdarjali, da ostane Švedska na podlagi mednarodnega prava nevtralna, in ministri predsednik se je izjavil, da se Švedska, razven v najbolj skrajnem slučaju, če bo izvana, ne bo vpletala v evropsko vojno.

Turki prosijo mir? Pariz, 25. jan. Listi prinašajo brzjavke iz Švice, ki se glase, da dospe v Švico turški prestolonaslednik s mnogimi turškimi uradniki, da polzve, pod kakimi pogoji bi Turčija lahko sklenila mir. Listi zajedno pravijo, da Nemčija podpira turško prošnjo za mir, ker Nemčiji nikakor ni več mogoče Turčijo finančno podpirati.

—Hšne gospodinjice iz vseh krajev mesta so se pritožile na mestno vlado, da ne pošlje okoli dovolj vozov, ki bi pobirali nesnago, pepel in druge odpadke iz dvorišč. Ponekod imajo cele gore teh odpadkov. V mestni hiši so dejali, da delajo delavci na vse kriplje, in da bo tekom enega tedna vse počisto.

—John B. Henrion iz Clevelanda, predsednik Mentor Knitting Mills v Mentor, O., blizu Clevelanda, je bil v torko popoldne zahrbtno ustrelen in nevarno ranjen. Mr. Henrion je šel opoldne, ko je odkosil, iz svojega urada proti umivalnici zraven nekaj železnih vrat v tovarni, ko je moral nekdo, ki je poznal to njegovo navado, nenadoma skočiti nanj in ga ustreliti. O napadalcu ni sledu. Šerif sumi, da je kdo izmed bivših uslužbenecv, ki je bil odslovljen.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$5.50 Poravnana štampiljka - 30

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošlje na: "Clevelandska Amerika",
8119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Krajinari) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 10. Wednesday, Jan. 26 '16

Vojska bo trajala še 3 leta.

(Piše Hudson Maxim.)

Mr. Garry, eden izmed magmatov jeklenega trusta pravi, da ne vrjame, da bo evropska vojska toliko časa trajala, kot to prerokuje večina ljudi. On pravi, da ima njegovo mišljenje o kratki vojni dvojno podlago — prvič, da malo narodov ali pa nihče ne bo imel koristi od te vojne, razven, če se ustanovi mednarodno mirovno razsodišče, ki bo imelo polnomoč, da presoja vse mednarodne spore. Mr. Garry je prepričan, da se morajo pričeti pogajanja za mir takoj in se tudi uspešno končati. On pravi, da nikdar ni bil čas še bolj ugoden za sklenitev miru kot sedaj. Seveda pa Mr. Garry prizna pri tem, da nobeni državi ni mogoče premagati druge, toda on je mnenja, da če voditelji raznih narodov ne bodo ustavili prelivanja krvi, da bodo to storile ljudske množice. Drugi vzrok, zakaj vojska ne bo dolgo trpela je, ker oboje stranki nimata ne denarja ne moči, da bi uspešno vodile vojevanje do konca.

Mr. Garry ne vidi nobenega uspeha pri nobeni državi, in ni prepričan, da bi mogla kaka država na podlagi sedanjih uspehov nehati z vojno ali pa umagovito zaključiti mir. Evropski vojni položaj sem posebno prestudiral in prepričan sem, da se Mr. Garry popolnoma moti.

Ko je zbruhnila evropska vojska, so bile centralne sile (Avstrija, Nemčija) jako dobro pripravljene, dočim se zavezniški niso nadajali vojske. Posledica tega je bila, da so Nemci in Avstrijci udarli v sovražnikovo deželo in so se tam zakopali. Nemci so se za to vojsko pripravljali štirideset let. Avstro-nemške čete imajo za častnike najbolj zmogljive ljudi, dočim je bilo moštvo tako dobro trainirano, da ga častniki lahko uporabljajo za jako velikim uspehom povsod.

Anglija je imela v začetku vojske jako malo armado, kajti Anglija se je vedno zanašala na svojo mornarico. Anglija nikdar niti mislila ni, da ji bo treba kdaj opraviti z armado na suhem. Nikdar niso sanjali v Angliji, da se bo treba boriti v Franciji v strelnih jarkih. Poleg tega so bili angleški častniki v začetku vojske silno korajžni in junaški, zato pa je bila večina njih kmalu ubita, in današnji angleški častniki niso mnogo vredni.

Napoleon je dejal, da bi imel veliko raje armado ovac z levom za vodnika, kot armado levov z ovco za vodnika. Nemci so armado levov z levi za vodnike, in čimprej se zavezniški o tem prepričajo tem boljše za nje.

Kakor sem rekel, Nemci so utaboreni na sovražnikovi zemlji, in dokler niso pognani iz teh strelnih jarkov na svoje lastno ozemlje, ali dokler niso zavezniški popolnoma uničeni, dotedaj o kakem miru ne more biti govora.

Anglija je dežela, kjer ljudje ne vrjamejo, da morejo biti tepeni. Jako dolgo časa vzame Angleža, da ga prepričate, da je bil tepen. Četudi bi bili Angleži danes tepeni, pa bi jih vzelo dve leti, predno bi prišli do prepričanja, da so bili tepeni, in te dve leti bi se morala

nadaljevati vojska. To je zgodovinsko dokazano. In ravno iz tega vzroka se z vsoto resnosti trdi, da vojska pred dvema letoma ne bo gotova.

Poglejmo še nekaj drugih vzrokov, zakaj bo vojska še dolgo trajala:

Vojskino pravilo je, da je treba trikrat toliko mož in trikrat toliko municije, da se spravi sovražnika iz zakopov kot pa je treba moštva ali municije onemu, ki je zakopan v jarkih. Dosledno temu morajo spraviti zavezniški na noge trikrat toliko vojštv, kolikor ga imajo Nemci, da jih poženejo iz njih zakopov. Pa to še ni vse. Armada zaveznikov mora napadati Nemce na jako razsežni fronti. Njih fronta je v polkrogu kakih 1000 milj dolga, in zato je komunikacija jako težavna. Dočim so avstro-nemške armade na tej fronti v krajanosti polkroga, imajo krajsko komunikacijo in zaženejo lahko čete iz ene točke na drugo v najkrajšem času, dočim bi vzelo zavezniške čete tedne, da prestavijo cele armade. Nemške armade se danes lahko vojskujejo na francoski fronti, dvakrat pozneje pa na ruski fronti, dočim bi vzelo Angleže mesece predno pridejo n. pr. iz Anglije v Alzacijo, ali pa celo v Srbijo ali v Mezopotamijo, itd. Če bi se zaveznikom posrečilo prebiti se skozi Dardanele, tedaj bi bil položaj drugačen, toda ekspedicija na Dardanele je bila velikaška pomota, in klane se lahko reče, da je bila glamaža.

Vse govornice, da bodo Nemce izstradali ali da jih popolnoma odrežejo od drugega sveta, nimajo nobenega pomena. Nemcev se ne more izstradati. Nemci so najbolj ekonomični in sami sebe podpirajoči ljudje na svetu. Celo danes, ko je vojska trajala že leto in pol, lahko Nemci naredijo več streljiva in topov, kot ga morejo narediti vsi zavezniški skupaj celo s pomočjo Amerike, ali pa s pomočjo vseh ostalih svetovnih držav. Kakor hitro Nemci ulovijo kaj ujetnikov, morajo ti ujetniki takoj na delo. Farmarji pridejo na farme, rokodelci v tovarne.

V Angliji n. pr. pa zaprejo ujetnike v koncentracijske prostore, kjer pasejo lenobo, dočim Lloyl George, minister pridelave, naj delavci izdelajo več municije in prerokujejo konec angleški poraz, če ne bo dovolj municije. Kakih 100.000 nemških ujetnikov pa pase lenobo v raznih mestih.

Mnenje v Avstriji in Nemčiji je da sta Avstrija in Nemčija do bile do danes vse najboljše, kar se mogle. Resnica je, da se je tako v Nemčiji kot v Avstriji namigavalo k miru, toda le raditega, ker so bili Nemci in Avstrijci prepričani, da bodo Nemci smeli obdržati vse, kar so zasedli in da bodo zavezniški plačali ogromno vojno odškodnino. Toda vzelo bo na vsak način še mnogo, mnogo časa, predno se more nemške države in nemški generalni štab prepričati, da bodo Nemci ko nečeno premagani.

Nemčija in Avstrija ne pošiljate svojega zlata ven iz dežele za vojne potrebe, pač pa potrošite ves denar doma, in vzelo bo precej časa, da se popolnoma izmučite.

Na drugi strani pa Anglija nikakor ni voljna, da bi pustila Nemčiji, kar je slednja osvojila. Angležem se niti ne sanja, da bi plačali Nemcem odškodnino. Nasprotno. Franci-

ja, Rusija in Anglija so prepričane, da se borijo toliko časa, dokler ni Nemčija in Avstrija primorana plačati ogromno odškodnino.

Če se pa Nemcem in Avstrijcem toliko posreči, da postanejo mojstri na kontinentu Evrope, tedaj ostane še vedno angleška mornarica. Angleško pomorsko brodogradništvo, obstoječe iz 2000 let, križark, topov, torpedov in podmornic je jeklen zid na morju, katerega bo veliko težje vzeti kakor strelne järke v Franciji.

Anglije se ne more napasti na njenem otočju. Mogoče bo izgubila Egipt, mogoče Indijo, toda njene pomorske naselbine se ne morejo izgubiti. Vzelo bi leta in leta, predno bi se angleški lev podal.

Moje prerokovanje je, da se bo vojska vršila še tri do pet let, in da bo prej sedem let še vojske kot tri leta.

Ideja Ilirije pri Slovincih.

Geografski pojem Ilirije, nekdanje rimske provincije, se je dolgo združeval s slovenskim plemenom, ki je pozneje doselil v dotične kraje. V starih dokumentih se mnogokrat dobi omenjeno ime Ilirija, v dobrovinskih in dalmatinskih starih spisih, pa se to ime pogosto omenja. Posebno ob ugodnih momentih, kadar je visoko zaplapolala ideja edinstva (Hrvatov, Slovencev in Srbov), se prav rado omenja ime "Ilirski". Srednjeveški pisatelji, posebno v 15. in 17. stoletju so vse narode, ki stanujejo na jugu, razven Italije, in na Balkanu, imenovali Ilire.

To ime je bilo pri Slovincih poznano že jako, kar dokazuje da se je pri Slovincih že jako zgodaj pojavila ideja o naši narodni skupnosti. Ideja ilirizma se je nahajala celo pri reformatorjih kakor n. pr. Trubar v šestnajstem stoletju, nadalje pri zgodovinarju Kranjske dežele Valvazorju, ki je živel v sedemnajstem stoletju.

Ta ideja o skupnosti Slovencev, Hrvatov in Srbov se pojavlja posebno zavedno v prvih letih devetnajstega stoletja. Ko je Napoleon prvič okupiral Dalmacijo, namreč leta 1806, je prišel izhajati list "Ilirski Dalmatija", in sicer v hrvaškem in laškem jeziku. Potem pa, ko se je sklenil mir v Schoenbrunn, (leta 1809) in je dobil Napoleon celo Slovenijo in del Hrvaške na desni obali Save, je Napoleon naredil Ilirijo in sicer iz sledečih provincij: Istra, Dalmacija, Kranjska, Stajerska in del Hrvaške. Kakor hitro je bila Ilirija oživljena, se je pričela razširati kultura, odpirale so se šole na vseh krajih, Ljubljana je dobila vseučilišče, delalo se je za splošno ljudsko izobrazbo gradile so se nove ceste, trgovina je cvetela — in vse to je zapustilo lep spomin pri Slovincih na demokratično in kulturno vladlo francosko. Interesantno je, da je francoska vladavina v Ljubljani izdajala uradni list, ki je bil tiskan v slovenskem, hrvaškem in francoskem jeziku. In kakor piše Smičiklas, je izdala francoska vlada tudi zbirko hrvaških in slovenskih narodnih pesni.

Ta Napoleonova Ilirija je dala dobro podlago, da se je ideja skupnosti Jugoslovancev čimdalje bolj razširjala. Ilirizem je prešinil vse kroge. Ves navdušen je Vodnik zapel: "Napoleon reče — Ilirija vstan!" In ko so ti kraji ponovno pripadli Avstriji, se ideja ilirizma ni pozabila. Še leta 1814 je Jurij Sporer skušal na Dunaju ustanoviti "Ilirsko Novino". Medtem pa so se v Pešti izobraževali mladeniči slovenski in hrvaški. To so bili Stanko Vraz, Ljudevit Gaj, Kukuljevič Sakcinski, Vjekoslav Babukić in drugi. Na prizadevanja Jana Kolara, panslavista pesnika, se je ilirska ideja jako širila. In vsi ljudje, so v smislu Kolara, zavzeli se za ilirsko

idejo, ki je predstavljala edinstvo vseh ilirov, t. j. Hrvatov Slovencev in Srbov. Na čelu tega pokreta so bili Ljudevit Gaj in Stanko Vraz.

Ilirska ideja je prevzela cele generacije. V Zagrebu je živel ta ideja več kot dvajset let. Ideja ilirizma je bila ideja vseh boljših hrvaških književnikov v sredini prejšnjega stoletja. Ilirski pokret je bil vzrok, da se je prerodilo hrvaško društvo, in se organiziralo na podlagi narodne emancipacije. In ta pokret je imel glavni upliv na književnost več desetletij. Ko nečeno pa je imel ta pokret še drugo važno pojavno: Osnovala so se društva za preiskovanje narodne zgodovine, za jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, pri osnovanju vseučilišč in gledališč.

Osnovna tendencija ilirizma je bila ideološka, književna, in hoteli so filološko rešiti vprašanje o enem književnem jeziku. Radi političnih vzrokov pa ilirski jezik ni mogel prodreti pri Slovincih, dasi se je slavni Stanko Vraz na vse načine trudil.

Medtem pa se je v poslednjem času, v začetku dvajsetega stoletja pojavil nov pokret za združenje Hrvatov in Srbov. Ta pokret je imel političen kakor tudi kulturni karakter. Ta pokret se je živalno ukoreninil tudi pri Slovincih. Jugoslovani so se začeli zavdati političnih pravic, sprevideli so nevarnost germanizacije, in to je bodrilo vse tri narode, da so se eden drugemu približevali.

Ta najnovejši pokret se loči od ilirizma bistveno v tem, da je moderen in se ne zadovolji s samo književnostjo in ne samo s teorijo. Ta pokret je bil tako močan, da je v nekaj letih prevzel vso inteligentno slovensko mladino.

Še pred desetimi leti je shajal skupni časopis slovenske in hrvaške omladine "Nova Nada", a poslednja leta pa "Preporod". Tudi časopisi kakor "Nova Rijec" na Reki, "Edinostvo" v Pragi, "Dan" v Ljubljani, "Glas Jugu" v Ljubljani so zastopali to edinstvo Jugoslovancev.

"Jugosl. Glasnik".

Jugoslovanski biseri.

(Iz Mažuraničevega "Lišča.")

SAMOSTANSKA PRIČA.

Mladič je stopil kot novic v križarski red. Leto dnij se pripravljala na sveti red, ves zamaknjen v molitev. Jutri ga bodo uvrstili med menihe, danes pa ga bo pater gvardijan izpovedal.

"Ljubim," vzdihne mladenič. "Ljubim, in te ljubim z najboljšo gorečo molitvijo ne morem pregnati iz duše."

"Pojd v miru božjem," odgovori samostanski starec. "Bičaj se, postij se in moli še eno leto!"

Mladič odide in posluša. In čez leto dnij pride zopet: "Oče, bičaj sem se, do krvi sem se bičal, molil sem, da sem postal napol blazen, trpel sem glad in žejo, toda jaz ljubim — strastno ljubim — pomagaj me!"

"Nobene pomoči ni," odyrne starec, "pojd in vzemi jo za ženo!" Mladič odide in uboga. Čez leto dnij se pa vrne.

"Glejte me, oče, uvrstite me med menihe! Vaš sem z dušo in telesom. — In ljubem? — Ljubem!" vzdihuje mladenič. "Prešla je"

IZ DNEVNIKA PESIMISTA

Adamov pes ne bi jedel kruha za nobeno stvar na svetu, četudi bi bil z maslom namazan. Daj mu kruha, ne bo ga žrl. Gladi ga, ponujaj mu, ne bi žrl.

Danes so pa psa vseno izmodrovali; namazali so mu gobec z maslom, in pohlepno žveče suhi kruh — kajti diši mu po maslu!

In ljudje so ravno taki kot psi!

Bil sem pri človeku, katerega političen nasprotnik sem. Nisem zatajil, da se nahaja na krivih stazi; starejši ga mrljo, mlajši ga prezirajo.....

"Tako?" reče on, ko me peče do dveh kupov pisem. "Motite se! Poglejte malo na ta pisma, pa se bodele ravno nasprotno prepričali. Poglejte, ta veliki kup pisem, tu so zaupnice od starejših, ki so že v službi — a oni kup tam, ki je še večji, tu so denunciacije mlajših, ki bi radi dobili službe..."

Poslušal sem razgovor djalov pri čaši vina. Slušal sem jih ker rad slišim domače zvoke v tujini, toda kar sem slišal, bi raje imel, da ne bi slišal.

Pripovedoval je neki — recimo mu Stern — kako se je dolgo časa zaman potegoval za roko nekega dekleta. Obetal ji je to in ono, toda vse zaman. Potem pa jo je odpeljal na grob neke Ane Stern. Tam ji pove, da je to grob njegove matere, toda lagal je, kajti za grob svoje matere niti vedel ni — in poklekne poleg križa ter ji obeta ženitev. Dekle mu pade v naročje.

"Sentimentalna goska!" zakriči nekdo in cela družba plane v smeh. Ivrtstvo! Dobro si jo potegnili. Živijo! — so kričali dijaki.

"Takšne so žene!" reče govornik. "Od tega dneva so mi odprta njena vrata pomoči in po dnevu."

"Ali jo bodeš v resnici vzel?" "Saj nisem nor," se nasmehne dijak in z njim cela družba.

Seveda, samo norcem je prisrge sveta! Samo norci so pošteni, a naši mladiči — jako pametni!"

In ravno ti ljudje bodo jo v nekaj letih naši sedniki!....

TRPLJENJE.

S prijateljem sem bil na lovu. Ustrelim na perebico, — pade.... Samo ranjena je, in s perjem plahuta.

Moj pes jo nemilo zgrabi. Zadržal jo bo, si mislim. Toda sirota je še živeča, ko mi jo je donesel pes. Da se ne muči, ji zavijem vrat in vržem v torbo. Uro pozneje se vrne na žajutrek.

Pogledam v torbo. Kaj vidim? Jerebica je še živa. Prijatelj, stari lovec, ji potegne eno pero in jo po starem načinu prebode. Uboga jerebica, trikrat je morala umirati.

Ko pridem domov, izročim lovski plen v kuhinji.

Kmalu se oglasi dekla: Uboga jerebica, še živi, kaj hočem z njo? Jerebica, nastreljena, mrcvarjena — in še sedaj živi?

In sedaj skače po sobi in pes se z njo igra.

— Sirota! Streljali so jo, vrat so ji zavili, prebod-

li so jo, pa še živi. In z njo se igra isti pes, ki jo je mrcvaril, pripravljen na mrglja; gospodarjev na novo mrcvarjenje.

Sirota!

MOJE SANJE.

Čudili so se, ker znam še svoj materni jezik, pa sem že toliko let od hiše.

"In kako je to, da nisi pozabil?"

"Kako neki bi? — Če ne govorim slovensko, pa slovensko sanjam — in sanjam jako pogosto."

Bog ve, ali se bodejo moje slovenske sanje kdaj uresničile?

The rest is Silence.

"Reka — Dalmacija — Bosna!" — Hrvaška majka! Hrvaški sinovi, molite o teh treh stvarih vsak dan, molijo naj o teh stvarih nedolžni otroci! Morda bo prošnja nedolžnih ust uslišana!....

Naše prošnje ne pomagajo.... grešili smo!

VEČERJA.

Zmankalo mu je denarja. Jutri je pivega, jutri pride pismo z denarjem — toda kaj hče danes?

Obedoval ni — za forint je

prodal neko knjigo, da je vsaj večerjal lahko.

Veseli odide proti gostilni, računajoč, kaj bi naročil za devetdeset krajcarjev — kajti desetica ostane pismošni, ta-koj z njo v drugi žep.

Ves zamišljen drži kozarec vina v roki. Pa se stres, pade in razbije se kozarec z vinom. Natakarski vajenec je bil neroden in je zvrnil vino. Natakarski prične jokati. Otroci se pridrvijo okoli njega ter ga še strašijo, kako ga bo mojster. In ubogi vajenec še huje joka. Boji se silno.

On naš dijak, — Poseže v žep in reče: Glej mali, tu imaš kupi novo steklenico in vino. In dijak odide brez večerje spat.

Ko se slači, mu pade desetica iz žepa. Živijo! Na pismošeno desetico je popolnoma pozabil. Zopet se obleče in kupi hlebec kruha! S pismošeno se že jutri pogovori. Večerjal je kruh in vodo in srečen je!

Teško, da bi ta večer s kom drugim zamenjal.

EDINEC.

Streljali so se, Pavel je umrl. Odpeljali smo ga domov. Kaj Dalje na tretji strani.

CHARLES ARMBRUSTER

MESNICA PRVE VRSTE

NAJBOLJŠE SVEZE IN PREKAJENO MESO.

6112 ST. CLAIR AVE.

Castoro Creams.

Kastorjevo olje v slaščici. Najbolje odvajalno sredstvo za otroke.

CISTO KASTORJEVO OLJE V SLADKORJU. Vprašajte za "Mother Goose" škatljo. Po lekarnah.

Pravi starokrajski brinjevec	
Cena 6 steklenic	\$6.50
Cena 12 steklenic	\$13.00
Čista slivovka kuhana iz pravih češpelj. Cena 6 steklenic	\$6.50
Cena 12 steklenic	\$13.00
Imamo najfinejši tropinjevec in droznik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75	
Prisna rudeča ohioška vina	
Galona	50, 55, 60 in 65c
Katavba in Delavare vino	80 in 85c gal.

Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25 gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sod brezplačen. Te cene so samo za na debelo. Naročilo naj se priloži denar in natančni naslov.

The Ohio Brandy Distilling Co.

Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.
6102-04 St. Clair Ave. - - Cleveland, O.

NEBO

CIGARETTES

CORK TIP

10 for 5c.

Pri vseh prodajalcih.

Zakaj bi ne kadili najboljše med vsemi

čiste, bogate zadovoljive

Iskanredno kajenje, ki je "slavno dobro"

CASH COUPON 10 for 5c

NEBO

CIGARETTES

CORK TIP

Beaded Bag, 5/4" long, background of white crystal beads, interwoven with gold, steel, green, rose, ruby and purple crystal bead fringe at bottom, gilt frame and chain. 250 coupons.

Plastic Set, comprised of knife, fork and spoon, and fitted with a pen blade and corkcutter. 250 coupons.

Valued at \$1.00

Valued at \$1.00

Nebo Department

55 First Street, Jersey City N. J.

P. Leffler Co., Inc., New York City - Est. 1890.

DENAR.

Roman

Francosko spletno mesto Zola.

Prevedel L. J. P.

Pred svojim odhodom, so videla ubogo revno ženo, kateri hoteli imeti dame se to zabavo, da vidijo jesti obe mali bolnici. Ena je bila namreč zelo interesantna mala plavalica deklica desetih let, z umnimi očmi kot kakšna odrasla ženska, nežno in slabotno dekletce, kot sploh vsi otroci pariških predmestij. Z njo je bila tudi stara povest. Njen oče, pijanec, je vodil domov na čisti pobrane vlačuge, in je nekaj z neko tako izginil; njena mati je vzela nekega drugega moža, potem zopet drugega, in je slednjič tudi pijanka postala. V takih okoliščinah živeča, je bila ta deklica od vseh teh mož pretepana. Nekega jutra jo je morala mati iztrgati iz rok nekega zidarja, katerega je večer poprej pripeljala, s seboj. Tej propali materi je bilo vse eno dovoljeno obiskovati svojega otroka, zakar je sama goreče prosila, kajti vzlic njeni propadlosti, je ohranila gorečo materinsko ljubezen. Njena mati je bila ravno tukaj, suha ženska z rumenkastim obrazom, in na trepalnicah so se trepetale solze. Sedela je poleg posteljice svoje hčerke, katera je na postelji sedeč povzivala svoje kruhe.

Spoznala je gospo Karolino, ker se je takrat pomoč prosiča obrnila na Saccarda. "O milostiva gospa, moja vboja Magdalena je zopet rešena. Vse naše zlo ima otrok v krvi, in zdravnik mi je rekel, da ne bi dolgo živela če bi bila pri nas še nadalje sem in tja suvana. ... Tukaj pa ima meso in vino, tu se lahko odahne in ima mir. ... Prosim vas po-vejte temu dobremu gospodu, da ne preide niti ura v mojem življenju, da ne bi njega blagoslovljala."

Ihtenje ji je zadušilo govor, in srce se ji je topilo hvaležnosti. Saccarda je imela v mislih ona je poznala samo njega, kot sploh vsi stariši, kateri so imeli otroke v "Zavodu dela". Kne- ginjo Orviedo ni bilo na spregled, v tem ko se je njega povsod videlo, ker je hitro množil prebivalstvo zavoda. Pobiral je vso mogočo bledo na cesti, ter je iz svojega žepa raz- deljeval rodbinam, katerim je rešil otroke novce po sto souov. Tako je postal on edini in pravi bog vseh teh bednih.

"Kaj ne madama, vi mu bo- dete povedali, da neke neka uboga in zapuščenca ženska zanj moli. ... O, sicer nisem religiozna, nočem tajiti, kajti nikoli nisem bila hinjavka. Ne, cerkev in naš ena ne pridemo nikdar več skupaj; niti ne mislimo več na to, saj vse nič ne koristi, kot da tam izgubljam svoj čas. ... pa vendar je ne- kaj nad nami, in tako imamo tolažbo, ako moremo izpositi komu blagoslov iz nebes."

Solze so se ji vpile po upalnih licah.

"Poslušaj Magdalena, poslu- šaj. ..."

Mala, katera je v svoji sne- žnobeli srjčki tu ležala, je s svojim sladkosnednim jezikom sreče zareča obližovala surovo maslo na kruhu, je pogledala pazno na mater, brez da bi se pustila pri svojem opraviilu mo- titi.

"Vsaki večer predno v svo- ji postelji zaspiš, moraš skle- niti roki in reči: 'Daj ljubi Bog da bode gospod Saccard dolgo in srečno živel, ter da bode za svojo dobrotljivost poplačan.. Slišiš? ali mi obljubiš?'"

"Da mama."

Naslednje dneve je živela gospa Karolina v zelo čudnih občutkih. O Saccardu ni imela več jasnih pojmov. Povest o rojstvu in zapuščenosti Viktor- ja, o surovem postopanju z Rozalijo na stopnjicah od kjer je odnesla poškodovano roko, o podpisanih a ne plačanih meni- cal, vzgoja nesrečnega brez- očetnega dečka, vsa ta muke- polna preteklost ji je napolnje- vala srce z globoko žalostjo in studom. Na drugi strani je pa

To je bil Saccard, katerega se je molilo kot Boga, kateri je bil v resnici dober in ki je v vrvenju kupčije gledal na kreposti. Radi tega je prišla do zaključka, da ga ne bo ob- sojala. Da si je pomirila vest, si je rekla, da je pri Saccardu kot pri vseh ljudeh veliko do- brega in tudi slabega.

V svoji notranjosti se je pri- čela sramovati ob misli, da se mu je vdala. Ta misel se ji je vedno povračala, toda se je zopet pomirila s sklepom, da je sedaj stvar pri kraju, in da se kaj takega v bodoče ne bode več zgodilo.

Tako so pretekli trije meseci, v katerih je dvakrat mesečno Viktorja obiskovala. Potem se je nekega večera zopet znašla v Saccardovem naročju; in od- slej se mu je vdala popolnoma in brez — pogojno. Ga je li ljubila? Kaj ni bil deček, kate- ri jo je kot nevidna vez vezal s Saccardom. ... Saj je slučaj hotel, da je postala ona takore- koč adoptivna mati otroka. Ne glede na to, pa je bila ona ra- zumna, pametna in čalekovid- na žena.

Ako je postala Saccardova brez da bi pravzaprav hotela, in brez da bi si bila na jasnem ali ga sploh ljubi, tedaj je ta svoj padec skusila ublažiti z misli- jo, da jo je on vreden, on, kate- ri se toliko trudi postati ko- risten človeški družbi.

Tako se je njen prvi sklep namreč nehati to ljubavno raz- merje, razpršil. Saj ne more bi- ti nič bolj naravnega, kot to njiju medsebojno razmerje. On je bil vesel in zadovoljen, ko jo je videl sedeti poleg sebe, a ona je skrbela zanj skoro z ma- terinsko naklonjenostjo. In to, da je lahko to krasno, mladost- no — svežo šestindeset letno žensko svojo imenoval, je bila v resnici za tega bandita pa- riškega tlaka, nezaslužena sre- ča.

Meseci so pretekli, in pripo- znati je treba, da je bil Saccard cel čas, zlasti pri težavnih za- četkih z "Banque Universelle", jako skrben in delaven, njena sumnja o njegovih dvomljivih kupčijah se je razpršila, ko ga je gledala dan za dnevom, ka- ko se muči od zore do mraka, da je ohranil celo kolesje ban- ke v najlepšem tiru. Bila mu je hvaležna, in pričela ga je obču- dovati.

Sicer pa z banko ni šlo tako hitro naprej, kot je mislil, kaj- ti imel je tajno sovražnost ve- likih bank proti sebi. Šlo je vse počasi, korak za korakom. Z zobmi je škripal radi nestrpnos- ti, tolkel z nogo kot kak plem- eniti konj za dirke, katerega se z vajetmi prisili do počasne- ga teka.

Tako se je približal termin prve generalne seje. To sejo so določili za dan 25. aprila. Ze 20. aprila je dospel Hamelin iz Orijenta. Prišel je v Pariz na izrecno Saccardovo željo, da bode vodil sejo. Sploh pa je pri- nesel tudi izvrstna poročila: pogodbje radi vstanovitve "Ge- neralne družbe združenih pa- riškov", so bile sklenjene. Da- lje je imel v žepu koncesije, ka- tere so dovoljevale neki fran- coski družbi kopanje srebrne rude na Karmelu in da se niti ne govori o "Turški narodni banki", kateri je ravnokar v Carigradu položil temelj, in za- koje se upa, da bode postala prava filijala "Banque Univer- selle". Veliko vprašanje o že- leznica v Mali Aziji pa še ni dozorelo, in se je moglo za po- nezne odložiti. Sploh pa se ima- on takoj prvi dan po zaključitvi generalne seje, v svrhu svojih študij vrniti nazaj.

Vzhičen ga je Saccard poslu- šal, ter imel potem z njim dolg pogovor, pri katerem je bila tudi gospa Karolina navzoča. Brez truda ju je Saccard pre- pričal, da je neobhodno potreb- no, da se zviša akcijska glav- nica, ako se hoče z vsemi temi podjetji pričeti.

Večji delničarji, kakor Daj- gremont, Huret, Sedille in Kolb so v to privolili, tako da je bil ta predlog v teku dveh dnevov izdelan, in da je bil lah- ko še en dan pred sejo predlo- žen nadzornemu odboru.

Ta izvanredna seja je slo- vesno potekla. Člani nadzorne- ga odbora so bili zbrani v dvo- rani, v katero je metalo veliko drevje hotela Beauvilliers, ze- lenkasto senco. Sicer sta se vr- šili mesečno le dve seji: mala in važnejša petnajstega — pri kateri so bili navzoči le pravi vodje in bančnemu poslu večji ljudje — druga velika seja oko- li tridesetega v mesecu, je bila le bliščeča in sijajna skupščina, na katero so došli vsi, tudi ne- mi, in oni, kateri so bili tu, le kot priveski in okraski. Ti so samo potrdili račune "glavnih" in podpisovali potrebne listine. Dotični član je bil marquis de Bohain s svojo malo aristokrat- sko glavico, prvi na mestu, s svojo ponosno in blazirano mi- mikko kot da bi zastopal plem- stvo cele Francije.

Vice-predsednik, vikont de Robin-Chagot, mirni, toda la- komni mož je imel nalog, vse one poslovanju nevesče člane

nadzornega odbora poklicati na stran, ter jim v kratkem raz- ložiti povelja ravnatelja, kate- ri je bil prav za prav, tudi gos- poda banke. Vsi so bili zmeša- ni in ponižni, ter vsemu vdano prirediti.

Konečno se je pričela seja. Hamelin si je pripravil poročilo, katero naj bi na tem ob- čnem zboru prečital. To je bi- lo dolgo in skrbno pripravlje- no, v zadnjih dveh dnevih do- končan° delo Saccarda, v kate- terem so bila tudi zadnja od Hamelina prinesena poročila zabilježena. Sedaj pa je poslu- šal nedolžno in z živim zanima- njem poročilo, kot da bi ne ve- del niti besedice o vsemu te- mu.

Hamelin je najprvo omenil male, izza časa vstanovitve ban- banke narejene kupčije, same dobre, toda ne posebn pomem- bne. V tem pa je pričakovati precej velik dobiček pri mehi- kanskem posojilu. Vse to ne nudi nič izvanrednega, toda prerinilo se je srečno skozi. Za prvo obratovalno leto, v kate- rem je pa banka poslovala le četr leta in sicer izza časa nje- ne vstanovitve dne 15. oktobra do 31. decembra, je znašal či- sti dobiček samo štiristo in ne- kaj tisoč frankov. To je omo- gočilo plačati četrtno stroškov za pohištvo, izplačati delničar- jem njih pet procentov, in v rezervni fond deset procentov določiti. Poleg tega so dobili tudi člani nadzornega odbora svojo plačo, tako da preostaja še svota, približno osemindeset- dest tisoč frankov, katero smo pa vknjižili, oziroma prenesli za naslednje obratovalno leto. Dividend ni bilo nobenih. To je bilo zelo častno, pa tudi ze- lo sredomerno. Podobno je šlo tudi z kušom okcij te banke; te so prišle počasi in normalno iz petsto na šesto frankov, kot sploh papirji vsake druge po- štene banke; kajti pri vsakda- njih počasnih opravkih, kakor- šne je imela banka, ni bilo mo- goče, da bi se kurs teh delnic dvignil.

Nato se je pričelo ugibati o bodočnosti; in tu se je, mahoma razširilo obzorje v boljšo prihodnost. Pričelo se je govo- riti o celi vrsti velikih podjetij.

Dalje prihodnjā.

NAZNANILO.

Tem potom se naznanja vsem članicam društva Svob. Slovenke, št. 2. SDZ., da je bilo na seji sklenjeno, da katera ne plača na seji asesmenta ga lah- ko plača pri tajnici na domu in to vsaki zadnji četrtek v mese- cu od 7—9 ure zvečer, katera ne plača asesment je suspendi- rana. Torej ne pozabite plača- ti, da ne boste suspendirane.

S sestrskim pozdravom

Al. Čebular, tajnica.

1207 E. 60th St.

Posebna razprodaja.

Posebna prilika se vam nudi, da kupi- te iz naše velike zaloge pohištva, peči, preproge in drugo od 25 odst. do 50 odstotkov ceneje kot kje drugje v mestu.

Ne stane vas nič, ako pridete v trgo- vino in si ogledate naše cene blagu.

Mi vam dajemo tudi na razpolago po- polnoma BREZPLAČNO rabo enega avtomobila, ako kupijo novo poro- čenci pohištvo pri nas.

THE STAR

naslednik

Cleveland Furniture Co.

5824 St. Clair Ave.
blizu E. 55th St.

Na upanje ali za gotov denar.

GNJUS PRED HRANO.

Kaj je vzrok, da ste zgubili apetit? Mnogokrat se zgodi, da nam mahoma zgine apetit in da se nam hrana celo studi. Zdi se kot bi narava hotela zmanjšati uživanje hrane, katere ne more prebaviti. Oslabljeni or- gani za prebavo ne morejo delovati in se branijo sprejeti hrano. To kaže, da je treba organe pojačati, da opravljajo svoje delo brez truda. Mi želi- mo priporočiti

Trinerjevo Ameriško Grenko Vino.

To veliko zdravilo bo v prvem mestu očistilo prebavljalne organe in jih pojačalo. Zguba apetita in gnjus pred hrano, bo polagoma zginil in zopet boste imeli

Zdrav apetit, telesno moč in duševno energijo.

Kakor hitro vam manjka ena izmed teh treh potreb življenja, mo- rate rabiti Trinerjevo ameriško grenko vino in posledica vas bo prijetno iznenadila. Rabite ga tudi pri

NEMIR PO JEDI, ZAPRTJE, KISLA ALI GRENKA BRUHANJA, MORSKA BOLEZEN, PLINI, KRČI.

Lahko ste prepričani, da vam priinese Trinerjevo ameriško grenko vino zaželjeno pomoč.

PO LEKARNAH. CENA \$1.00

Jos. Triner,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsaka družina bi morala imeti vselej dobro sredstvo proti kašlju pri roki. Ra- bite TRINERJEV "COUGH SEDATIVE", kjer ni nobenih strupenih prinesov, ka- kor morfin ali kloroform. Rabite ga pri kašlju, hripavosti, bronhitisa bolečinah v grlu in t. d. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Ta tobak ne grize

vaš jezik ali peče v grlu. Je izdelan po patentiranem načinu, da odpravi vse to nezadovoljstvo.

Vi ljubite Prince Albert tudi radi fi- ne primese, ki hladi, gori dolgo in daje vašji pipi tako dober okus.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

je želja vseh mož na svetu. Lahko kadite veliko, toda Prince Albert tobak ne peče niti jeziku.

Ako si želite narediti svalčico, po- skusite Prince Albert tobak. Ta vam da popolnoma novo idejo o kadenju.

Kupi se povsod v rdečih vrečkah, 5c, v škatljah roc, tudi v pol funtnih po- sodah.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N.C.

Na drugi strani se bere: Paten- tirano July 30, 1907, kar je naredilo, da so- daj kadilo ti- krat več kot prej.